

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/48/2024
Identifikačné číslo spisu:	3222010046
Dátum vydania rozhodnutia:	08.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3222010046.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného U. U., pre zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 8. augusta 2024 v Bratislave dovolanie obvineného U. U. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2022, sp. zn. 2To/62/2022, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného U. U. sa odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 13. apríla 2022, sp. zn. 3T/11/2022, uznal obvineného U. U. za vinného zo zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona (Tr. zák.) s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom.

Za to bol odsúdený podľa § 245 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 5, § 39 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 48 (štyridsaťosem) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť škodu poškodenému R. V. vo výške 6 000 € a poškodenej Y. Y. vo výške 500 €. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal poškodeného R. V. so zvyškom jeho nároku na náhradu škody na civilný proces a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú G. U. odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti výroku o treste uvedeného rozsudku podal obvinený U. U. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením z 16. júna 2022, sp. zn. 2To/62/2022, tak, že ho postupom podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Dňa 30. októbra 2023 podal obvinený U. U., prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Martina Hurtiša, písomne odôvodnené dovolanie, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody v súlade s ustanovením § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por., a síce:

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a
- rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K uvedeným dovolacím dôvodom obvinený uviedol, že vo vzťahu k nemu došlo k porušeniu ustanovení Trestného zákona, keďže právna kvalifikácia skutku, z ktorého spáchania bol uznaný za vinného bola nadkvalifikovaná tým, že v jeho prípade bolo použité ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák. (trestný čin bol spáchaný na viacerých osobách). Mal za to, že trestný čin, pre ktorý bol obvinený odsúdený, je trestným činom proti majetku a bol spáchaný na veci, ktorá nemá žiadnu fyzickú spojitosť s osobou, ktorej je táto osoba vlastníkom, a preto nemôže pojem „na viacerých osobách“ § 138 písm. j) Tr. zák. spĺňať relevantný predpoklad, že takto spáchaný trestný čin spadá do oblasti, ktorá by priamoúmerne zasahovala do telesnej integrity inej osoby. Navyše uviedol, že z hľadiska zavinenia mal podľa obžaloby spáchať skutok vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písm. a) Tr. zák., avšak relevantnosť priameho úmyslu je možné priznať len vo vzťahu, ktorý sa viaže na podpálenie dvoch áut, ktoré patrili poškodenému R. V. a Y. Y., avšak nie vo vzťahu k autu patriacemu G. U., vo vzťahu ku ktorému absenteuje úmyselné zavinenie v zmysle § 15 Tr. zák.

Berúc do úvahy uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd, postupom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2022, sp. zn. 2To/62/2022 bol porušený zákon, a to aj konaním ktoré mu predchádzalo, a to v neprospech obvineného U. U., a aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2022, sp. zn. 2To/62/2022 a rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 13. apríla 2022, sp. zn. 3T/11/2022 v celom rozsahu.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou (ďalej len „prokurátor“) podaním z 8. decembra 2023, ktorý v ňom poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR pod č. 13/2015, z ktorého vyplýva, že objektom trestných činov proti majetku je ochrana majetku a majetkových práv ustanoveniami v štvrtej hlave osobitnej časti Trestného zákona. Individuálnym objektom trestného činu krádeže podľa § 212 Tr. zák. je ochrana vlastníckeho vzťahu k určitým veciam, legálnej držby veci a faktickej dispozície s vecou. Predmetom útoku je vec patriaca nositeľovi týchto vzťahov dotknutých protiprávnym zásahom páchatela, vo vzťahu ku ktorému sú hmotné predmety útoku cudzou vecou. Ak je taký čin spáchaný na ujmu viacerých osôb, je naplnený znak spáchania činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Tr. zák., teda spáchanie činu na viacerých osobách. Zároveň poukázal na to, že právna kvalifikácia uvedeného skutku nebola obvineným, ako ani jeho obhajcom v celom priebehu trestného konania ani raz namietaná, či spochybňovaná a obvinený urobil pred súdom prvého stupňa aj vyhlásenie, že sa cíti byť vinný zo spáchania skutku, ktoré vyhlásenie súd prijal a následne zohľadnil pri mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu. Záverom konštatoval poukazujúc na uvedené, že má za to, že nie sú splnené žiadne z dôvodov dovolania, a preto navrhol dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

K tomuto vyjadreniu prokurátora sa vyjadril aj obvinený písomným podaním z 26. februára 2024, v rámci ktorého namietal, že jeho vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. je nutné považovať za dosiahnuté donútením, keďže bol nezákonne pozbavený osobnej slobody po viac ako 6 mesiacov a v zmysle § 119 ods. 5 Tr. por. nie je možné takéto vyhlásenie použiť ako dôkaz proti jeho osobe ako obvinenému, a teda týmto bolo porušené jeho právo na obhajobu, keďže súd takéto vyhlásenie prijal namiesto toho, aby ho odmietol.

Dňa 4. júla 2024 bolo dovolanie obvineného U. U. spoločne s kompletným k veci prislúchajúcim spisovým materiálom riadne predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší

súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený prostredníctvom obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí lebo bolo podané vo veci, v ktorej procesná strana - obvinený, tento mimoriadny opravný prostriedok nemôže podať.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obvinený na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby a poučení samosudcom za prítomnosti obhajcu urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Zároveň bol samosudcom poučený o následkoch takého vyhlásenia.

Podľa § 257 ods. 5 Tr. por., ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 369 ods. 2 Tr. por. proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

a/ generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,

b/ obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

V predmetnej trestnej veci dovolanie obvineného formálne smerovalo voči uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2022, sp. zn. 2To/62/2022, ktorým bolo zamietnuté odvolanie obvineného podané iba proti výroku o treste rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 13. apríla 2022, sp. zn. 3T/11/2022, pričom námietky, ktoré dovolateľ vecne uplatnil smerovali v skutočnosti proti výroku o vine, ktorý urobil prvostupňový súd na základe jeho vyhlásenia o vine, a proti ktorému Trestný poriadok, v rozsahu v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, nepriznáva obvinenému právo podať odvolanie. Z ustanovenia § 257 ods. 5 Tr. por. pritom vyplýva, že proti rozsudku, ktorý bol vydaný na základe prijatého vyhlásenia obvineného o vine, možno v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, t. j. proti jeho výroku o vine, podať dovolanie, avšak iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Toto ustanovenie ale zároveň neurčuje okruh osôb, ktoré sú oprávnené tak urobiť. Pri riešení tejto otázky je preto nutné zohľadniť ďalšie ustanovenia Trestného poriadku upravujúce postup v konaní o dovolaní, najmä ustanovenia § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por. a § 372 ods. 1 Tr. por., z ktorých vyplýva, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Teda iba vtedy, ak proti výroku, ktorý dovolaním vecne (skutočne) napáda, podal riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté, resp. ak bol takýto výrok druhostupňovým súdom zmenený v jeho neprospech na podklade opravného prostriedku podaného prokurátorom alebo poškodeným. Keďže sťažovateľ nepodal (ani nemohol podať) proti dovolaním napádanému výroku o vine riadny opravný prostriedok a ani

nedošlo k zmene tohto výroku v jeho neprospech na podklade odvolania prokurátora, nebol, pokiaľ ide o námietky smerujúce voči výroku o vine, v posudzovanej veci osobou oprávnenou podať dovolanie a takouto osobou by mohol byť len minister spravodlivosti (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 12/2017).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obvinený nie je v danom prípade oprávnenou osobou na podanie mimoriadneho opravného prostriedku, preto dovolací súd dovolanie obvineného U. U. podľa § 382 písm. b) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.